

ZPRÁVY

ZPRÁVA O ČINNOSTI VLASTIVĚDNÉHO SPOLKU ČESKOLIPSKA V ROCE 2022

Jaroslav Panáček

*Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, náměstí Osvobození 297, 470 01 Česká Lípa;
panacek@muzeumcl.cz*

Publikační činnost

Kniha Krajem sv. Zdislavy

Na začátku roku 2022 vydal spolek s finanční podporou Česko-německého fondu budoucnosti, měst Česká Lípa a Jablonné v Podještědí, Libereckého kraje a Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě publikaci *Krajem svaté Zdislavy*. Reprezentativní publikace perem historika Ladislava Smejkal a fotografa Vladimíra Štěpánského, dlouholetých kolegů z Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě nahlíží do minulosti kraje mezi Lužickými horami a Žitavskem s fotografiemi hradů, zámků, klášterů, kostelů, poutních míst, zaniklých obchodních cest a dalších krás tohoto regionu. Publikace má 375 stran a je bohatě ilustrována barevnými fotografiemi. Kromě české vychází i v německé mutaci. Je v prodeji ve Vlastivědném muzeu a galerii, českolipských knihkupectvích a Regionálním informačním turistickém centru v České Lípě.

Kniha byla představena veřejnosti na třech místech:

Požehnání knize *Krajem sv. Zdislavy* se konalo v neděli 20. března 2022 v kapli svaté Zdislavy v dominikánském klášteře v Jablonném v Podještědí. Vystoupil zde předseda spolku Mgr. Michal Panáček, starosta Jablonného v Podještědí Jiří Rýdl, statutární náměstek Libereckého kraje Jan Sviták a starosta města Ojvína. Akci provázelo čtení úryvků z knihy, hra na varhany a potom už slavností požehnání knihy páterem Pavlem M. Mayerem OP. Na úplném závěru si zájemci mohli knihu koupit a nechat si ji podepsat Vladimírem Štěpánským.

Druhá prezentace byla určena pro členy spolku a další zájemce z České Lípy. Konala se v sobotu 26. března 2022 ve velkém sále ve Ville Hrdlička v České Lípě. Prezentace byla zahájena skladbou *Tanec na hradě Lemberku* z cyklu *Krajem paní Zdislavy* od Vlasty Bachtíkové v podání Terezy Jungmanové, žačky ZUŠ Nový Bor, a její maminky. Předseda spolku Mgr. Michal Panáček knihu představil a požádal o pár vět přítomné hosty: starostku České Lípy Ing. Jitku Volfovou a ředitele Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě Ing. Zdeňka Vitáčka – ti zde zastupovali organizace, které na vydání knihy přispěly. Poté byli představeni autoři knihy fotograf Vladimír Štěpánský a historik Ladislav Smejkal. Při čtení úryvků z knihy v podání Jiřího Gottliebera byly promítány fotografie Vladimíra Štěpánského z knihy i těch, které se tam nevešly. Po další skladbě *Loučení s krajem paní Zdislavy* popřál úspěch knize kolega a přítel Ladislava Smejkal Miloslav Sovadina, a českolipský rodák a kamarád Vladimíra Štěpánského prof. Ing. Petr Sklenička CSc, rektor České zemědělské univerzity v Praze. Prezentace knihy byla ukončena autogramiádou.

Třetí představení knihy (v německé mutaci) se konalo v sobotu 30. dubna 2022 v knihovně Christiana Weise v Žitavě. Během prezentace zahrála na violu pět skladeb ukrajinská studentka Valerie Busko s klavírní korepetitorkou Olenou Kliushnichenko. Představení knihy se zúčastnil starosta Žitavy Thomas Zenker a překladatelka Petra Sochová představila autory a přečetla dvě kapitoly, které provázelo promítání fotografií publikovaných v knize i těch, na které se tam nedostalo.

Sborník Bezděz 31

V říjnu 2022 vydal spolek se spoluvydavateli Státním okresním archivem v České Lípě a Vlastivědným muzeem a galerií v České Lípě s přispěním dotace Města Česká Lípa na

celoroční kulturní činnost 31. číslo Vlastivědného sborníku Bezděz o rozsahu 228 stran s obsahem:

Michal Panáček: Editorial; Jaroslav Panáček: Závaš ze Stružnice – první Klinštejn; Jan Rejzek: Vzestup moci Berků z Dubé v neklidných dobách 15. století, 2. část; Kateřina Sommerová: Muzeum na zámku Lemberk, část 1. – Kdo? Proč? A jak?; Magdalena Pujmanová: Příběh věnování v knize: Legionář a odbojář Alois Fürbacher ; Marek Hofman - Jana Kačerová: Výroba dopravních prostředků v českolipské vagónce; Martin Petrželka – Lukáš Blažej – Jiří Chvalkovský – Josef Kadlec – Ladislav Klapka – Václav Klapka – Pavel Vonička – Josef Vsetečka – Miroslav Zúber: Významné nálezy krasců (Coleoptera: Buprestidae) na Českolipsku; Richard Škoda - Lukáš Blažej: Příspěvek k poznání nosatců (Coleoptera: Curculionoidea) vybraných vřesovišť Českého Švýcarska; Jan Škvrňák: Hrabě z Hardeggu a hrad Děvín; Jaroslav Panáček: O Jiljově (a Nevdanově) ještě jednou; Milan Turek: Zapomenutý předchůdce Bacha pocházel z Čech; Jaroslav Panáček: Obraz sv. Vincence Ferrerského z farního kostela sv. Petra a Pavla v České Lípě; Ladislav Janouch: Obnova drobných sakrálních památek na Českolipsku a Litoměřicku provedená Mgr. ak. sochařem Davidem Janouchem; Petr Havránek: Skalní říčení v Loubí v roce 1999; Jaroslav Panáček: Zpráva o činnosti Vlastivědného spolku Českolipska v roce 2021; Petr Kozojed: Zpráva o činnosti Státního okresního archivu Česká Lípa za rok 2021; Zdeněk Vitáček: Zpráva o činnosti Vlastivědného muzea a galerie v České Lípě za rok 2021; Miloslav Sovadína: Poslední sbohem Ladislavu Smejkalovi (1946–2021); Miloslav Sovadína: Památce Břetislava Vojtíška; Jana Blažková: Zemřel PhDr. Vladislav Jindra ; Jaroslav Panáček: K úmrtí Petra Charváta; Jiří Chvalkovský – Veronika Smolková – Lukáš Blažej: Českolipský entomolog Ludvík Kašpar osmdesátiletý.

Spolkový web

V červnu 2022 byl na spolkový web do sekce Projekty zařazen Retrospektivní seznam domů v České Lípě. Seznam, který zpracoval bývalý předseda spolku Jaroslav Panáček, slouží jako pomůcka pro badatele i laické zájemce o historii domů v České Lípě. V České Lípě bylo provedeno od 18. století do současnosti trojí číslování domů: první na základě josefského katastru z roku 1785, druhé v roce 1836 a poslední v roce 1914, které je platné dosud. Při prvních dvou číslováních byly číslovány domy zvlášť ve městě a na předměstí, teprve při posledním číslování v roce 1914 byla zavedena jednotná řada v celém městě včetně připojeného Svárova. Pomůcka umožňuje orientaci v číslech domů při práci s písemnými prameny, které uvádějí číslo domu platné v určité době.

Výstavní činnost

V rámci vydání knihy Krajem svaté Zdislavy připravil spolek v červnu venkovní výstavu Krajem svaté Zdislavy/Im Land der heiligen Zdislavy unterwegs, vycházející ze stejnojmenné knihy autorů Ladislava Smejkala a Vladimíra Štěpánského. Na dvanácti panelech byla na vybraných fotografiích a úryvcích z knihy představena méně i více známá místa našeho kraje na obou stranách česko-saské hranice. Výstava byla v letních měsících od června do konce srpna vystavena zároveň v městském parku v České Lípě a na Ojvíně, v podzimních měsících září a říjnu se přesunula do Jablonného v Podještědí a do Žitavy.

Ve Vlastivědném muzeu a galerii byla 4. srpna zahájena výstava Wilhelm Horn – průkopník fotografie a malíř moravských lidových krojů. V rámci této výstavy představil spolek ve spolupráci s městem Česká Lípa veřejnosti osobnost Wilhelma Horna v rámci cyklu Zrcadla do historie na dvou autobusových zastávkách v okolí kruhového objezdu na Děčínské ulici, tedy v bezprostřední blízkosti místa, kde Wilhelm Horn žil.

Přednášková a zájezdová činnost spolku

8. ledna 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Cyklus Naši krajané v Jižní Americe: Franz a Josef Scheinerovi z Horní Libchavy

v Rio de Janeiro a Cantagalu.

Přednáška Ing. Petra Polakoviče, ředitele Krajského muzea vystěhovalectví do Brazílie v Náhlově.

22. ledna 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Tvrze a panská sídla v nejbližším okolí České Lípy.

Přednáška Petra Randuse.

5. února 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Cyklus Putování za skláři: Historie sklářství v našem regionu.

Přednáška Mgr. Petry Ajšmanové, ředitelky Sklářského muzea Nový Bor.

26. února 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Cyklus Naši krajané v Jižní Americe: Anton a Jakob Hubertovi ze Skalice u České Lípy v Uně v Bahii.

Přednáška Ing. Petra Polakoviče.

12. března 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Svatá Zdislava, její rodina a Jablonné v Podještědí.

Přednáška Bc. Jana Rucze.

20. března 2022, Dominikánský klášter v Jablonném v Podještědí,

kaple sv. Zdislavy, od 14 hodin

Požehnutí knihy Krajem svaté Zdislavy autorů Ladislava Smejkal a Vladimíra Štěpánského.

Uváděl Mgr. Michal Panáček.

26. března 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Prezentace knihy Krajem svaté Zdislavy autorů Ladislava Smejkal a Vladimíra Štěpánského.

9. dubna 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Kinští ve Sloupu v Čechách v 19. a 20. století.

Přednáška Mgr. Martina Aschenbrennera.

23. dubna 2022

Cyklus Putování za skláři: Výlet do Nového Boru. Návštěva sklářské školy, sklářského studia Novotný Glass a designéřského studia Aleš Zvěřina.

Provázela Magdalena Pujmanová.

14. května 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Židovské osobnosti.

Přednáška JUDr. Tomáše Krause.

28. května 2022

Cyklus Putování za skláři: Výlet do Kunratic.

Návštěva sklářské hutě Jiřího Pačinka a Křišťálového chrámu.

Provázela Magdalena Pujmanová.

11. června 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Slavní absolventi sklářských škol.

Přednáška doc. MgA. Pavla Kopřivy, Ph.D.

10. září 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Cyklus Putování za skláři: Práce ve sklárnách - vzpomínky novoborských sklářů.

Přednáška Jana Vobra.

24. září 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Cyklus Naši krajané v Jižní Americe: Wenzel Bergner z Rumburku v Rio de Janeiru.

Přednáška Ing. Petra Polakoviče.

8. října 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Muzejní pochody - vzpomínka na Ladislava Smejkal.

Pásmo vzpomínek a fotografií Miloslava Sovadiny a PhDr. Vojtecha Čelka.

22. října 2022

Žitava a Marienthal.

Výlet autobusem do Žitavy na komentovanou prohlídku kostela sv. Jakuba a návštěva kláštera v Marienthalu. Odjezd od muzea v 9 hodin.

Provázet Mgr. Michal Panáček.

5. listopadu 2022

Dušíčkový výlet do Mařenic.

Návštěva kostela sv. Maří Magdaleny, procházka ke kapli na Kalvárii.

Výlet autobusem, odjezd od muzea v 8 hodin.

Provázet Mgr. Michal Panáček.

12. listopadu 2022

Návštěva českolipského muzea.

Komentované prohlídky kurátorů výstav „Knihy v době panování Rudolfa II.“

(začátek ve 14 hodin), „Jan Katzer: Všední radosti“ (začátek ve 14.30 hodin),

„Wilhelm Horn – průkopník fotografie a malíř moravských lidových krojů“ (začátek v 15 hodin)

26. listopadu 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Historické hrdelní a útrpné právo a poslední kat v České Lípě.

Přednáška Mgr. Jana Kohouta a Ing. Jaroslava Panáčka.

10. prosince 2022, Villa Hrdlička od 14 hodin

Aztékové a dobytí aztécké říše.

Přednáška Ladislava Pytlouna.

Celkem se všech klubových akcí (přednášky, komentované prohlídky, výlety) v roce 2022 zúčastnilo 601 osob.